

Plenum

Torsdag 4.6.2026 kl. 16.01

2.5. Muntlig fråga om avgiftsfri utbildning (Inka Hopsu gröna)

Muntligt spörsmål MFT 98/2026 rd

Muntlig frågestund

Förste vice talman Paula Risikko: Sedan om ungdomar. — Först ledamot Hopsu.

Debatt

16.49 **Inka Hopsu vihr:** Arvoisa puhemies! Suomalaisen yhteiskunnan iso lupaus on ollut, että koulutus on maksutonta. Kaikille avoimella koulutuksella on ollut valtavan suuri merkitys siinä, että kaikenlaisista taustoista tuleville on ollut tarjolla mahdollisuus opiskella niin pitkälle kuin tahtoa ja kykyä on. Nyt, hallitus, kuitenkin leikkaatte kunnilta ammatillisesta koulutuksesta, korkeakoulujen perusrahoituksesta ja opintotukietuuksista, lisäätte opintotuen lainapainotteisuutta, rajoitatte toisen tutkinnon suorittamisoikeutta ja lanseeraatte avoimen korkeakoulun maksullisen tutkinnon. Samaan aikaan keskustelu lukukausimaksuista on pulpahtanut pinnalle. Tiedämme maailmalta, että lukukausimaksut vähentävät vähävaraisista perheistä tulevia opiskelijoita eivätkä aidosti tuo lisäeuroja koulutukseen. Arvoisa tiede- ja kulttuuriministeri, onko hallitus sitoutunut maksuttomaan koulutukseen? Mitä teette sen eteen, että maksuton koulutus säilyy Suomessa? [Pia Lohikoski: Hyvä kysymys!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ministeri Talvitie, olkaa hyvä.

16.50 **Tiede- ja kulttuuriministeri Mari-Leena Talvitie** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos kysymyksestä. — Käynnistin viime keväänä korkeakoulutuksen ja tutkimuksen tavoite- ja visiotyöskentelyn vuodelle 2040, ja siinä on ollut viime syksystä asti parlamentaarinen eli kaikkien eduskuntaryhmien yhteinen työskentely. Se julkaistaan 15.6., mutta olen aikaisemminkin sanonut julkisuuteen, että meillä on tavoite, että koulutus kuuluu kaikille, ja me haluamme erityisesti tarjota nuorille mahdollisuuksia koulutuksen saralla. Tässä visiotyössä olemme yhteisesti sopineet, että 2040:kin Suomi antaa lupauksen maksuttomasta korkeakoulututkinnosta kaikille, ja tämä on yksi yhteinen lupaus ja visio.

Tällä hetkellä teen myöskin valmistelua siitä, että olisi mahdollista avoimen kautta tehdä koko tutkinto. Nythän on se tilanne, että voi tehdä osan tutkinnosta maksullisen avoimen kautta [Puhemies koputtaa] mutta sitä ei voi loppuun asti suorittaa vaan täytyy hakea tutkinto-opiskelijaksi. [Puhemies: Kiitoksia, aika!] Tämä on pieni marginaaliryhmä, mutta kyllä, [Puhemies: Aika!] tulevaisuudessakin maksuton koulutus... [Puhemies keskeyttää puheenvuoron, koska puheaika on ylittynyt]

Punkt i protokollet PR 61/2026 rd